

Slovenski

čebelar

Glasilo
čebelarškega
društva
za Slovenijo
v Ljubljani

Št. 11 * November

Letnik XXXVII

Vsebina :

† Viteški kralj Aleksander I. Zedinitelj	177	Dopisi	185
VI. Vseslovanski čebel. kongres v Beogradu	179	Nekaj čebelarških spominov	187
S severne meje	181	Društvene vesti	189
Čtivo za začetnike	182	Vesti iz podružnic	190
Okraj Ljutomer	183	Drobiž	190
Opazovalne postaje	184		

Domač slovenski zavarovalni zavod je

VZAJEMNA ZAVAROVALNICA V LJUBLJANI

v lastni palači ob Miklošičevi in Masarykovi cesti

V zavarovanje sprejema :

1. Proti požaru :
 - a) raznovrstne izdelane stavbe, kakor tudi stavbe med časom gradbe;
 - b) vse premično blago, mobilije, zvonove in enako;
 - c) poljske pridelke, žito in krmo.
2. Zvonove proti razpoki in prelomu in steklo proti ubitju.
3. Sprejema v življenjskem oddelku zavarovanje na doživetje in smrt, otroške dote, dalje rentna in ljudska zavarovanja v vseh kombinacijah.
4. Zavarovanje proti vlom.
5. Posmrtnsko zavarovanje Karitas.
6. Vse vrste zavarovanj nezgod, jamstva in kaska.

Zastopniki v vseh mestih in farah.

Mali oglasi

Prodajam 20 novih neobljudenih A.-ž. panjev na 9 satov. Cena Din 100.—. Jernej Suhadolc, Brezje 50, Dobrova pri Ljubljani.

Finega ajdovega pitanca, mešanega s cvetličnim, oddam nekoliko škafov po 20 in 25 kg in tudi v kantah. Zanesljivo blago! Avgust Bukovec, Ljubljana, Gruberjevo nabr. 14.

SLADKOR

Prav s težkim srcem sporočamo vsem članom in podružnicam, da se odboru našega društva žal ni posrečilo, kljub raznim prošnjam, dopisom in brzojavkam dobiti sladkor pravočasno v Ljubljano, čeravno se odbor bori za sladkor že od meseca junija. Še težje pa je bilo odboru pri pregledovanju naročil za sladkor, ki so dosegla skoro 6 vagonov in ki jih je moralo reducirati na 2 vagona, ker nam je ministrstvo dovolilo za jesensko pitanje čebel le dva vagona sladkorja. Na ta način se čebelarstvo pač ne pospešuje, česar bi se morali zavedati tudi merodajni faktorji.

Društvo dobiva obupna pisma. Človeku se trga srce, ko čita dopise čebelarjev in misli na lakoto in katastrofo, ki neizogibno pretita našim ljubljankam. Vsak naročnik bo dobil sedaj le en del naročenega sladkorja, drugi del pa pozneje, ker nam je ministrstvo financ obljubilo naknadno še nekaj sladkorja. Kdor sladkorja do 20. oktobra ni naročil, ga sploh ne bo mogel dobiti, ker je sladkor do zadnjega kilograma ves razdeljen. Ko bo sladkor prispel, bomo vse naročnike obvestili po dopisnici.

Pošljite zaostalo članarino!

Članarina (naročnina) znaša letno Din 35.— (za inozemstvo Din 46.—)

Urejuje: AVGUST BUKOVEC,
Ljubljana, Gruberjevo nabr. 14

Čebelarskega društva za Slovenijo v Ljubljani

Številka

11

V Ljubljani 1. novembra 1934 Letnik XXXVII

Sklep za uredništvo 20, dne vsakega meseca. Pisma in denar v društvenih zadevah je naslavljati na »Čebelarско društvo za Slovenijo« v Ljubljani. — Naslov za blagovne pošiljke (vosek), naročila za čebelarске potrebščine: Društvena Čebelarna, Ljubljana, Pražakova ulica 13 Društveno tajništvo v Ljubljani, Poljanska cesta št. 13/1, telefon 38-38

† Uiteški kralj Aleksander I. Zedinitelj

Neizmerna nesreča je zadela naš narod. Naš ljubljeni kralj Aleksander I. je padel 9. oktobra v Marseilleu kot žrtev podlega atentata.

Ves narod je objela globoka žalost in solze so orosile sleherno oko. V cvetu moških let je izdihnil kraljmučenik, daleč od svoje drage domovine in svojega naroda, ki ga je ljubil tako srčno in očetovsko.

Vsaka iskrena, velika ljubezen zahteva žrtve. Blagopokojni kralj Aleksander je z vso svojo veliko, globoko dušo ljubil svoje dete — Jugoslavijo in ta njegova brezmejna ljubezen je zahtevala veliko njegovo žrtev, življenje.

Ko so bratje Mrnjavčevići zidali mesto Skadar, ga nikakor niso mogli dograditi: kar so čez dan sezidali, je vila čez noč podrta. Težko žrtev je zahtevala: zazidati so morali v temelj zidu ženo Mrnjavčevića Gojka, mater nedoletnega otroka. Na prošnjo so ji pustili okno na očeh, da bo videla, kako ji bodo prinašali vsak dan sina, in okno na prsih, da bo svojega nebogljenca dojila... In Mrnjavčevići so si potem zgradili mesto, pa tudi sin je krepko doraščal ob prsih vzdane matere...

Tako težko žrtev je zahtevala vila Jugoslavije. Ali ni prevelika? Čim večja je, tem večje mora biti plačilo. S sveto pobožnostjo bomo romali Jugoslovani v Skadar-Oplenac in se tam ob grobu našega velikega Pokojnika napajali z ljubeznijo, ki v njem ni zamrla, ampak bo plameč

s svetim ognjem prehajala v naše duše, da bomo, vsi vzorni mojstri, zidali s podvojeno marljivostjo in ljubeznijo naprej, kar je s tolikim samozatajevanjem začel zidati On.

S trnjem je bila posejana pot njegovega življenja že od zgodnje mladosti. Deška leta je preživel s svojim velikim očetom kraljem Petrom I. Osvoboditeljem v izgnanstvu. Ko sta se vrnila v domovino, sta kaj kmalu pokazala, da polje v njih kri slavnega Črnega Jurija, kri vidovdanskih junakov. Ni jima dalo mirno spati srbsko Kosovo pod turškim jarmom. Po hudih in zmagovitih bojih so beli orli srbske krone raztegnili svoja krila nad Kosovim poljem in ostalimi srbskimi pokrajinami. Pa se še niso zacelile rane Balkanske vojne, že je visela v zraku nova, še hujša vojna. Sovražnikom ni dala miru tako lepo razvijajoča se srbska država; zbalii so se sicer majhnega ali junaškega srbskega naroda in njegovih dveh viteških voditeljev, ki bi utegnili postati nevarna privlačna sila za avstro-ogrške Jugoslovane. In takoj so sovražniki izzvali strašno svetovno vojno. Za grozotno ceno, po potokih prelite krvi, po celih gmadah junaških, na bojnih poljanah pobledelih kosti je zasijalo tudi nam Slovencem zlato sonce svobode. Veliki so bili napori, ki jih je blagopokojni naš voditelj preстал in voljno prenašal v tej edinstveno grozni dobi človeškega klanja, moral je po brezprimernem trpljenju s svojo izmučeno vojsko celo zapustiti ljubljeno domovino. Toda v teh težkih preizkušnjah ni obupal, nasprotno, z vso svojo nezlomljivo, le njemu lastno voljo je iz ostankov svoje kruto udarjene vojske napravil v tujini vojščake, ki so kmalu delali na solunski fronti čudeže junaštva, ki se jim je zadivil ves svet.

S tem, da je blagopokojni kralj Aleksander na čelu svoje vojske prinesel svobodo vsem Srbom, Hrvatom in Slovencem — z majhno izjemo — je bilo končano šele pol dela. Zavedal se je, da je treba iz vseh naših plemen, ki so živela pod najrazličnejšimi, nasprotujočimi se vplivi, ustvariti enotno državo, ker le taka lahko uspešno kljubuje vsem sovražnikom, le taka si zamore pridobiti potrebni ugled tudi zunaj. In kakor prej neizprosno z mečem, je delal sedaj z umom marljivo kot čebela, toda ne poznavajoč zimskega počitka, na izgraditvi Jugoslavije. Od zore do mraka, od mraka do zore so bile vse njegove velike misli posvečene Jugoslaviji. Neprestano je snoval, vedno ustvarjal, da bi povzdignil svojo domovino. Kak ugled ji je pridobil, o tem smo se prepričali ob njegovi smrti. Za njim ne žaluje le vsa Jugoslavija, ves svet se je pridružil naši globoki tugi, ves svet ga proslavlja kot enega največjih vladarjev, najumnejših državnikov, največjih borcev za mir, za mir ne le doma, ne le na Balkanu, ampak za svetovni mir. Saj ga je zadela smrt, ko je šel v tujino, v zavezniško Francijo, da uresniči nove načrte, ki naj dvigajo ugled domovine in podkrepijo svetovni mir. In še umirajočemu je bila na jeziku domovina: Čuvajte Jugoslavijo!

Slava viteškemu kralju Aleksandru I. Zedinitelju!

Naj živi kralj Peter II.!

S. R.

VI. Uzeslovanski čebel. kongres v Beogradu

Slavko Raič — Ljubljana

(Konec)

Na vse te razstavljene predmete, razstavljalce in obiskovalce pa je resno zrl s svojega vzvišenega mesta naš Janša. Ali je bil zadovoljen z nami? Ali smo 200 let po njegovem rojstvu dovolj napredovali? Ta 200 letnica naj nas vsekakor vzpodbudi k podvojnemu delu!

V sosednji sobi so razstavili Bolgari svojo čebelarstvo literaturo in nekaj malega — menda zaradi carine — čebelarstva orodja. Nekaj več so prinesli Čehoslovaki s seboj, in sicer slike raznih čebelarstev — večinoma ne čebelarstvo v čebelnjakih — slike čebelarstev tečajev, čebelarstva priprave, posebno za matice, nadalje pecivo, malo medu, propagandno literaturo, diagrame in nekaj panjev. Posebno zanimive pa so bile njihove slike iz anatomije in patologije čebel.

Tudi Poljska ni bila na razstavi zastopana bogato; videli smo v zadnji sobi le nekaj slik njenih čebelnjakov in nekaj čebelarstva literature. Zanimiv pa je bil v tej sobi oddelek, ki ga je opremil naš bitenjski čebelar in trgovec s čebelami g. Jan Strgar. Iz raznih razstavljenih inozemskih čebelarstev listov vidimo, da je g. Strgar seznanil našo kranjsko

čebelo z vsem svetom. Videli smo angleške, nemške, holandske, švedske, ruske in še druge liste, ki hvalijo svojstva naše čebele. In tako je g. Strgar pomagal dvigniti njen ugled in ji s tem krčiti pot v vse dele sveta. Trgovina s kranjsko čebelo je še nedavno zelo cvetela, dandanes jo ovirajo stroge carinske meje.

Še nekaj o živih čebelah v parku. Kakor je bilo v razstavnem prostoru morje raznih panjev, tako tudi tukaj niti dva panja nista bila enaka. Okoli AŽ panjev, opazovalnega panja in prašilčkov g. Strgarja je bilo vedno zbranih največ ljudi. Silno neugodno je pa iznenadilo predvsem nas Slovence, da je imela vodilna osebnost v Savezu razstavljen panj popolnoma bastardiziran. To pomanjkanje smisla za našo domačo, svetovno znano čebelo, je vse graje vredno.

27. in 28. avgusta so se vršila predavanja. Bilo jih je 20, kar je vsekakor preveč za dva dni. Bilo je sicer določeno, naj vsako predavanje traja le kakih 20 minut, pa se po tem ni nihče ravnal. Za take priložnosti bi morala predavanja biti spisana, sicer se preveč razvlečejo. Nerodno je tudi to, da je mnogo predavanj bilo čeških oziroma slovaških, poljskih in bolgarskih, poslušalcev pa seveda največ domačinov, ki jih niso razumeli in torej niso nič imeli od njih. Naj jih navedem po vrsti:

1. Dr. A. Schönfeld, Praga: Racionalizacija čebelarstva na podlagi znanstvenih raziskovanj (s projekcijami);

Pred kraljevim dvorcem na Oplencu ob Vseslovanskem čebelarstvu kongresu v Beogradu

2. Dr. B. Milojević, Beograd: O kulturi matič;

3. Dr. St. Soudek, Brno: Nadomestila za obnožino;

4. S. Raič, Ljubljana: Življenje in delovanje Antona Janše;

5. Dr. J. Gašperik, Češkoslovaška: Nekaj slik iz zgodovine čebelarstva v Jugoslaviji;

6. I. Valačev, Sofija: Organizacija čebelarstva na Bolgarskem;

7. J. Vilata, Praga: Naše čebelarstvo (s projekcijami);

8. Dr. S. Grozdanić, Sremski Karlovci: Življenje čebele od rojstva do smrti;

9. Dr. Leo Hribar, Ljubljana: Kužne bolezni čebel, kako jih spoznavamo, lečimo in se jih branimo (s filmom);

10. Dr. J. Ritir, Češkoslovaška: Nosematosa in pršičavost;

11. S. Mutafčijev, Sofija: Hranljiva svojstva medu;

12. St. Brzosko, Varšava: Poljski panji;

13. Berta Mahkova, Usti (Češkoslovaška): Raba medu v gospodinjstvu (s projekcijami);

14. J. Jovanović, Beograd: O medečih rastlinah;

15. V. Ferdinand, Brno: Raba in prodaja medu;

16. T. Jevtić, Beograd: Čebelarstvo v Jugoslaviji;

17. Dr. K. Novacki, Češkoslovaška: Naše čebelarstvo pravo;

18. D. Paulin, Virovitica: Zavarovanje čebel;

19. Dr. Svoboda, Češkoslovaška: Ekonomično kuhanje voska;

20. V. Batha, Češkoslovaška: Naše požlahtnjevanje čebel.

V tem poročilu seveda nikakor ni mogoče govoriti o vseh teh predavanjih. Zanimiva in poučna so bila predvsem tista o čebelnih boleznih, posebno še radi tega, ker so jih spremljale lepe projekcije. Nekaj predavanj je bilo takih, ki ne spadajo na take velike zборе, ker niso prinesla prav nič novega.

Razstava bi morala biti zaključena 31. avgusta, pa je bila podaljšana do 2. septembra.

Ocenjevalna komisija je imela silno težko delo; zopet je organizacija odpovedala. Ni bilo pravih smernic in še tiste, ki so bile, so se menjavale od trenutka do trenutka. Zdi se mi tudi, da ni glavno ime razstavljalca, ampak to, kar je razstavil. Razstavljalci niso bili, kakor že rečeno, disciplinirani, da bi bili ob določenem času javili, kaj nameravajo razstaviti, zato ni bilo mogoče o pravem času sestaviti kataloga, kar je tudi zelo oviralo delo ocenjevalne komisije.

Od 29. do 31. avgusta je bilo na programu razgledovanje Beograda in izleti. Tu si ne morem kaj, da bi ne podčrtal izredne ljubeznivosti, ki sta jo nam Slovencem izkazovala ves čas našega bivanja v Beogradu že z Janševe proslave v Ljubljani in na Breznici nam znana g. in ga. Jovanović. Dala sta nam na razpolago svoj avtomobil in smo si tako ogledali beograjsko okolico daleč naokrog. Z njihovim avtomobilom smo se peljali v družbi z brati Bolgari na Oplenac. Ta izlet je bil zelo posrečen in nam bo ostal, z ozirom na turborni dogodek minulih dni, v neizbrisnem spominu. Že vožnja sama skozi lepo, junaško Šumadijo, zibelko srbske svobode, je bila zelo zanimiva; saj so ti kraji tako podobni našim dolenskim, le da so rodovitnejši. V Topoli smo si ogledali rojstno hišo Karadžorđa Petrovića, pradedna našega kralja. Stari čiča nam je povedal marsikatero zanimivost iz njegovega življenja in kako je začel prvo vstajo proti Turkom. V njegovi cerkvi se nismo mogli dovolj nagledati »ikonostasa«¹, pravo čudo rezbarije, baje narodne.

Iznad Topole se dviga grič Oplenac. Tu je sezidal kralj Peter I. svojo zadužbino², cerkev, ki ji daleč na svetu, ne le v Jugoslaviji, ni enake, tako je lepa. Stene in cela vrsta krasnih slik na stenah so iz samega mozaika, t. j. sestavljene so iz različno barvanih majhnih koscev kamenja. V tej cerkvi imajo zadnje počivališče Karadžorđevići, zgoraj v cerkvi kralj Peter I. osvoboditelj in Vožd Karadžorđe Petrović, spodaj v kripti (grobnici) ostali. S sveto pobožnostjo smo skupno z Bolgari korakali po svetih tleh in se klanjali zemskim ostankom velikih pokojnikov. Videli smo tudi grobnico, namenjeno kralju Aleksandru. Kje smo mogli takrat le slutiti, da ne bosta pretlela niti dva meseca, ko bo naš Viteški kralj Aleksander Zedinitelj, naš dobri oče, ta neugnani orač ledine jugoslovanstva, počival v tem svojem zadnjem domu; saj bi bil še tako krvavo potreben nam in vsej Evropi!

V Domu zadužbinske cerkve smo ob rujni kapljici iz kraljeve kleti³ na zgodovinsko svetih tleh z brati Bolgari prisegali medsebojno zvestobo in bratstvo.

Vračajoč se smo spotoma odbrzeli še na Avalo, grič, kakih 20 km južno od Beograda, kjer smo se poklonili duši neznanega srbskega vojaka, ki so mu srbski kmetje postavili spomenik. Videli smo tudi obsežne priprave za

¹ V pravoslavni cerkvi visoka stena s svetimi podobami, ki deli vernike in duhovnika od Najsvetejšega.

² Ustanova za pokoj duše.

³ Na Oplencu, kraljevem posestvu, so med drugim tudi zelo obsežni vinogradi.

ogromen spomenik neznanemu vojaku, ki ga je začel graditi iz svojih sredstev na vrhu Avale blagopokojni kralj Aleksander.

Prepolni najlepših vtisov smo se vrnili proti večeru v Beograd mimo Dedinja, kjer prebiva kralj, kadar je v Beogradu; leži na griču in ima izredno lep položaj.

Tega večera se je vršil še običajni banket. Vsi zbrani Slovani čebelarji so dali zopet duška svojim čuvstvom medsebojne sloge in bratstva. Višek navdušenja je doseglo zopet prisrčno zagotavljanje jugoslovansko-bolgar-

voljni vrline posnemati, napake pa odstraniti. Merodajni naj sedaj ne drže rok križem. Errando discimus, na napakah se učimo, je star, preizkušen pregovor.

S severne meje

Med čebelarske pionirje naše severne meje gotovo lahko štejemo g. Jakoba Gradišnika od Sv. Duha na Ostrem vrhu. Doma je s prijaznega gričevja ob naši meji nad Selnico ob Dravi. Kot dvajsetletnik je začel čebelariti

Jakob Gradišnik pri svojem čebelnjaku pri Sv. Duhu

skega bratstva. »Proklet naj bo tisti, ki bi se tej bratski ljubezni izneveril.«

Ne smem prezreti še enega našega beograjskega znanca z naše Janševe proslave, gen. direktorja poštnega ministrstva v penziji in predsednika Zveze jugoslovanskih čebelarjskih združenj, g. Dimitrijeviča z njegovo rodino. Povabil nas je v svojo gostoljubno hišo ter nas preprijazno sprejel in pogostil.

In tako smo se v Beogradu počutili kakor doma. Krivico bi tudi delal Beogradu, če bi ne pripomnil, da se živi tam neprimerno ceneje kakor v Ljubljani.

In tako je VI. Vseslovanski čebelarski kongres srečno za nami, prihodnji se bo vršil čez tri leta v Sofiji.

Pri vsej pomanjkljivosti razstave moramo vendar reči, da je bila zelo poučna, ker je prvič nudila celokupno sliko jugoslovanskega čebelarstva in pokazala njegove vrline in napake. Vprašanje je sedaj, ali se vsepovsod zavedamo teh vrlin in teh napak in ali smo

leta 1904. in se takoj oprijel panjev s premičnim satjem. To je bilo v ondodnih krajih za tedanje čase posebnost svoje vrste in so prihajali čebelarji od daleč na ogled k njegovemu čebelnjaku. Že koj v začetku svojega čebelarjenja se je naročil na Sl. Čebelarja in obsega danes njegova čebelarska knjižnica poleg drugih strokovnih knjig vse letnike tega časopisa. Iz našega mesečnika je zajemal, vsak mesec ga je nestrpno pričakoval in še danes po tridesetletni praksi, ga z veseljem prebira. Preizkušal pa je v teh dolgih letih dunajčane, gerstungovce, ameriške in se slednjič ustavil pri našem AŽ panju. V njegovem sadovnjaku stoji danes prostoren in ličen čebelnjak, njegovo veselje, kjer preživlja srečne in včasih tudi trpke urice. Pa tudi sicer je g. Gradišnik delaven in obče priljubljen, kar najbolj priča njegovo odlikovanje leta 1928., ko je prejel od našega pokojnega kralja zlato kolajno za državljanske zasluge.

I. M.

Čtivo za začetnike

Ludovik Puš — Ljubljana

Nemogoče se nam je zdelo, da bi mero-dajni činitelji mogli pustiti v nemar naše čebelarstvo in povzročiti nepregledno škodo narodnemu gospodarstvu. In res je v zadnjem trenutku prišla vesela vest, da je dovoljenih 20.000 kg sladkorja brez trošarine za krmljenje čebel. Upam, da ste že vsi dopitali prepicho zalogo in tako preskrbeli družine z zadostnim živizev. Namesto združevanja ste na ta način lepe družine z dobrimi maticami ohranili za prihodnje leto. Prav tako! Sedaj bodo čebelice sladko »zadremale« in ob polnih »loncih« hrane dragocena življenja za nov vesel razmah prihodnje pomlad, ki nam bo — trdno upamo — oznanila medeno leto.

Letošnji čebelarški računi so žalibog do kraja slabi. Edino zgodnja pomlad nam je prižgala vse polno upov in povzročila, da smo delali prelepe načrte, kako si bomo letos čebelarstvo uredili, da bo iz skromnega začetka zraslo nekaj lepega. Pa smo bili pozneje prav zaradi tega še bolj razočarani. Pričakovali smo od meseca do meseca in upali od dneva do dneva: konec ni razveseljiv. Pričakali in priupali nismo drugega kot to, da moramo končno še nekoliko v žep poseči, da si živalco ohranimo.

Pa boste prav zaradi tega vsi mladi, novi čebelarji, ki ste do konca vzdržali in niste obupali, čebelarji kakor treba, čebelarški fantje od fare! Vsaka avša bi čebelaril in se na prsi trkal pa klobuk postrani nosil, če bi mu koj od začetka v čebelarstvu šlo kot po maslu! Ali tisti čebelar-začetnik bo šele pravi, preizkušeni člen v naši čebelarški verigi, ki je takoj pri prvih pričetkih okusil dosti čebelarske grenkosti — in ni obupal. Pozdravljeni vsi te vrste čebelarji! Veseli smo vas — nekoč boste nosilci naših čebelarških idej in našega napredka!

Ko te vrstice pišem, strašno sneg naletava, kakor bi bili sredi zime, pa smo sredi oktobra! Izgleda, kakor bi se bila vsa narava zdrznila in bi bil grozni dogodek, ki je tudi čebelarska srca bridko pretresel, zaobrnil njen vekoviti red. Hudo je v čebelni družini, če hipoma zgubi gospodarico — hudo je naši narodni družini, ko smo tako nanaglo ob očeta-gospodarja. Vendar — kvišku srca! Od malih čebelic se učimo požrtvovalnosti in zvestobe do doma, pa bomo ostali močni in bomo junaško preboleli bridko nesrečo. —

Upamo, da bo še kaj lepih dni in da nam ne bo treba še paziti. Sicer smo se pa o tem

in o ostalih jesenskih opravkih že v prejšnji številki pogovorili. Kadar bo nastopilo toliko hladno vreme, da se bo žival popolnoma v zimsko gručo stisnila, bomo opravili še prav zadnja dela: pripravili bomo žrela tako, da ne bodo mogle v panje rovke, ki včasih kaj občutno škodujejo družinam. Vendar izrečno svarim, da bi zapirali žrela tako, da bi tudi čebele ne mogle ven, ali pa da bi jih sploh preveč neprodušno pripravili. Družine potrebujejo tudi pozimi razmeroma mnogo zraka, ker čebele dihaajo. Ako bi bilo žrelo tako zaprto, da bi bil čebelam izhod nemogoč, se utegne tekom zime nabrati za zapahom toliko mrtvic, da bodo žrelo čisto zamašile in se družina lahko zaduši. Rajši nekaj več odprtine kot premalo. Pač pa je dobro panje oz. vsaj žrela zasenčiti, da tekom zime solnčna svetloba ne izvablja čebel iz panjev in da toplota solnca ne segreva preveč panjev. Takšno segrevanje povzroči lahko veliko škodo, ker izvablja čebele v večjih množinah iz gnezda, pa jih potem mraz čez noč uničuje. Čez zimo je vsake čebele petkrat škoda!

Dogoditi se zna komu, da naenkrat ugotovi v kakem panju brezmatičnost. Temu pojavu se ni nič čuditi. Matici se vedno lahko kaj pripeti, največkrat jo pa junaški čebelar pri jesenskih opravkih s a m po nerodnosti spravi s sveta. Ne pusti družine brez matice! Ali ji pridruži drugo šibkejšo družino, ali pa dobi kje matico in jo dodaj. Sprejele jo bodo z veseljem.

Ko smo pri čebelah vse vestno in z ljubeznijo izvršili in smo gotovi, da je vse v redu, jih lepo v miru pustimo. Le tu in tam pojdemo malo na obisk, ker jih imamo radi in pa da vidimo, če je vse tako, kakor mora biti. Sedaj je pa napočil čas, da gremo v svoja čebelarska srca in tudi tam pogledamo, če je vse v redu. Če so bila do sedaj tale moja navodila prav za prav le za začetnike, bo to, kar sledi, za ves slovenski čebelarški svet.

Najprej: Kako je med čebelarji v okolišu? Ali vlada med vami pravi duh čebelarske skupnosti? Nas slovenske čebelarje prav občutno tepe needinost v najvažnejših vprašanjih, da ne govorim o škodoželjnosti in nevoščljivosti, ki tudi včasih bohotno požene izmed naših vrst. Saj imamo vendar vsi iste smotre in iste želje, da bi vsakemu izmed nas čebelarstvo prospevalo. Ne samo meni, tudi tebi, tudi sosedu, ki je član istega društva! Zato ne more spadati v vrste organiziranih čebelarjev, niti po imenu ne, kdor skuša drugemu škodovati; celo tak ne, ki sosedu-članu v stiski in sili noče pomagati. Mi vsi bi morali biti kakor ena sama čebelarska družina. Šta-

nerski čebelarji ne bi smeli »Kranjcev« po strani gledati niti takrat, ko pripeljejo le-ti svoje čebele v goste, vse dotlej, dokler se jim ne godi škoda. Kako žalostne in čebelar-skega ponosa nevredne stvari se čujejo! Saj je res, da ima sto glav sto misli, ali kar je enkrat neizpodbitno dokazano in dognano, ni treba, da bi se zaradi takšnih stvari še lasali.

Dan na dan vsi pri svoji živalci s čudom opazujemo, kaj premore skupnost, sami pa vendar za takšno prekoristno skupnost bore malo ali ničesar ne storimo. Le pogledjte, kako vedno glasneje tožimo o slabih pašnih razme-rah. Če ne bomo prav resno mislili na zdru-ženo odpomoč, bomo shirali. Toda odpomoči v tej stvari ne more en sam, tudi ne dva, pač pa bi z združenimi močmi mogli doseči znatne uspehe. Letos in lani se nam ni bilo treba pritoževati zaradi prodaje medu, ker ga — žal — nismo pridelali skoro nič. Zato so pa tudi glasovi o odpomoči za takrat, ka-dar ga bo dovolj, popolnoma utihnili. Takšni smo kot otroci: samo takrat kričimo, kadar nas čvelj žuli, da bi pa resno, stvarno in zavedajoč se važnosti določenih vprašanj, reševali jih vztrajno in dosledno tudi takrat, kadar nam ne teče voda v grlo — za to smo slovenski čebelarji prekomodni. Mi bi z vztraj-nim delom in zavednostjo, da je naš pridelek gotovo vsaj toliko vreden kot oni z južnejših delov naše države, mogli in morali vsaj v Sloveniji držati mednj trg v svojih rokah. To-da ravnamo takole: Kadar je medu dovolj in preveč, ga po slepi ceni razmetavamo, kadar ga pa ni — ga pač ni in kupci se morajo obrniti drugam.

Boste rekli: »Že spet agitira za božzna kakšno zadrugo!« Toda — meni z 10 panji zadruga ni treba, treba je pa na neki način — (četudi brez zadruga) — organizirati pro-dajo medu — za slovenske čebelarje na splošno. Preveč imamo zadnja leta težkih izdatkov s čebelami, da bi se smelo ponoviti slepo razmetavanje dragocenega pridelka! Naše čebele po naravnem nagonu v polni meri store svojo dolžnost, mi čebelarji je pa kljub svojemu razumu ne storimo!

Zato pravim, da pojdemo vase sedajle, ko sklepamo račune za minulo leto in napravimo, ko smo svoje čebelice lepo uredili za prihod-nje leto, še pri samih sebi red! Zlasti na eno stvar naj še opozorim v tem mesecu, ko boste odbirali satje. Prekupovalci čebelarskih pridelkov — zlasti oni, ki niso iz čebelarskih vrst, pa tudi čebelarji-prekupovalci, ki delajo le za svoj žep — so škodljivci čebelarstva in se jih ogiblajte. Povsod imate čebel. podruž-

nice. Zahtevajte, da one posredujejo pri vnov-čevanju satja pri osrednjem društvu oz. nje-govi Čebelarni. Če boste tudi poceni dali satje, boste pa zato poceni dobili prihodnje leto satnice. Podružnice naj pa nekaj delajo, zato jih imate! Če bodo vaši sosedje, ki sedaj niso člani, videli, da je koristno biti član dru-štva, se bodo vaše vrste zadovoljivo množile. Sami pa bodite vedno in povsod zavedni člani. Ali je to prav, da podtakneš naročilu za sladkor, ki ga kupiš po znižani ceni za svoje čebele od svojega društva, še večjo ali manjšo količino za soseda, ki ni član? Tu se ljubezen mora nehati, ker je škodljiva! Samo nezavednost in nedoslednost društvenikov je kriva, da pri nas skoro nikoli ni čutiti razlike med člani in nečlani. Pa bi vendar morala biti, in še znatna!

Iz takih-le vidikov si preiščimo svoja čebelarska srca, pa odstranimo ves »drobir«, ki notri ne sodi, česar je pa notri premalo, do-dajmo s krepko voljo, da hočemo naše čebelarstvo dvigniti z lastnimi močmi!

Okraj Ljutomer

Menda je Ljutomer res znan po vsem svetu, že zaradi božje kapljice, ki jo rode ondotne solnčne vinske gorice. Kljub temu je vseh vinogradov komaj za 18 km², dasi meri površina vsega sreza nad 374 km². Za čebele pa pride v poštev le nekako 248 km² pašnega polja.

Ajde sejejo še izredno mnogo in se na jesen izpremeni 3563 ha rodnega polja v dehteč ajdov gaj. Iz vseh krajev bano-vine menda privažajo čebelarji semkaj svoje panje, da jih je ponekod že kar preveč...

Domačih čebelarjev je 549 in so imeli lani preko zime 5342 panja. Gotovo se to število čez poletje najmanj podvoji! Povsod goje čebele v večjih množinah, zato pride povprečno po vsem srezu po 21 panj na km² pašnega polja, kar je v primeri z drugimi srezi izredno mnogo. Najgosteje so čebele naseljene v nepo-sredni bližini Ljutomera in pa v občini Križevci. V obeh občinah pride 32—35 prezimujočih panjev na km²! Tudi občina Veržej dosega gostoto 30 panjev na km² pašnega polja.

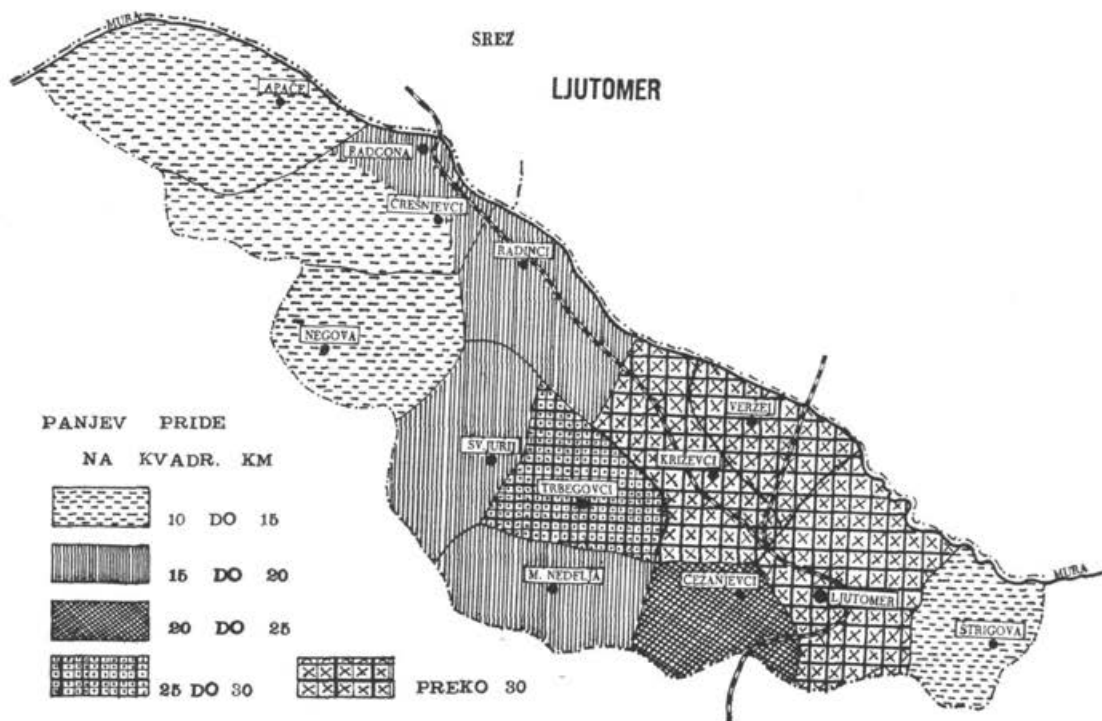
Kar se tiče vrste panjev, vidimo še danes močan predvojni vpliv nemških (avstrijskih) in ogrskih čebelarских organizacij, ki so se širile preko Gradca in iz Budimpešte v slovensko ozemlje. Tako je največ panjev — 2387 — sestava Neisser, za temi pa 1117 panjev dunajske mere. Šele na tretjem mestu je A. Ž. panj, ki jih je 861. Tudi slamnatih košev je še precej — 546; raznih sestavov pa je še 431 panj.

»Maribor v jeseni«. Razstava je bila čedna. Med so prodajali po 15—20 Din kg, po 30 Din v steklenicah.

Mokronog: Cena medu je tod 15—16 Din.

Škocjan: V splošnem so čebele nabrale nekaj prebitka, ki se pa ravna po jakosti panja. Roji-slabiči si niso nabrali niti zimske zaloge.

Leskovec: Medeni pridelek čaka na kupce; za kg ponujajo 10—14 Din! Mnogi čebelarji rajši uporabljajo med v gospodinjstvu

Opazovalne postaje

Julij Mayer — Dob pri Domžalah

Tacen: Drugo polovico ajdove paše je popolnoma uničil dež. Že tretje leto smo brez medu. Le upanje, da bo tudi nam posijalo lepše sonce, nas hrabri, da ne obupujemo.

Dob: Ajda je letos dala na panj komaj 3 in pol kilograma. Tri leta zapored panji niso prinesli niti zimske zaloge!

Sp. Ložnica: Tudi upanje, da bo september dopolnil zimsko zalogo, je letos dobesedno splavalo po vodi.

Podova: Koncem ajdove paše je bilo v panjih nenavadno mnogo zalege.

Studenci: Podružnica za Maribor in okolico je sodelovala pri gospodarski razstavi

za slajenje živil. Mnogi bi ga radi predelali v medico.

Cerknica: Pri nas je paša skozi vse leto popolnoma odpovedala in bo treba vso zimsko zalogo dodati.

Novo mesto: Tudi letos smo čebelarili na kredit — v upanje na boljše letine.

Zakot-Brežice: Odkar smo ustanovili podružnico, se opaža precejšen napredek. AŽ-panj močno izpodriva kranjiča in tudi druge panje.

Barje: Moj čebelnjak je bil 7. in 8. sept. izredno močno napaden od čebel iz pripeljanih panjev na krimsko pasišče, oddaljeno nekako pol kilometra od tu. Nekoliko sosednjih čebelnjakov je bilo popolnoma izropanih. Združevanje je letošnji jesenski posel tukajšnjih čebelarjev.

Dopisi

Izpod Kuma. Št. Jurij pod Kumom, višina 770 m nad morjem. Krajevne razmere za čebelarstvo so tu precej ugodne, vendar je tu čebelarstvo tako zanemarjeno, da menda nikjer tako. Št. Jurij in spodaj ležeča vas Četež nista premogla v desetih letih niti enega kranjiča, torej nobenega panja čebel, čeravno bi se lahko ta kraj v paši kosal z marsikaterim najboljšim. Res da so tu precej neugodni spomladanski vetrovi, vendar poletna paša popravi vse, česar neugodna spomlad ne da.

Da je bilo čebelarstvo v drugi polovici prejšnjega stoletja zelo razvito, je gotovo, a so ga v nekaj neugodnih letih ali iz kakšnega drugega vzroka popolnoma opustili, kar pričajo opuščeni čebelnjaki. Sicer je bilo v okoliških vaseh nekaj panjičev, a kaj bo to število za tako obsežen kraj. Že v gori omenje-

nem prejšnjem stoletju, ko tu še ni bilo toliko njiv, je neki čebelar prevažal panje od tu na ajdovo pašo v Vrhovo pri Radečah. Prenašale so jih ženske ponoči na glavi za 15 krajcarjev — 17 km daleč! Panji so čestokrat tehtali konec paše nekako po star cent, seveda z naklado vred. Gotovo je to, da je tukajšnja poletna paša pripravila panje do takšne moči, da so izkoristili ajdovo pašo v jeseni.

Pozno spomladi, ko nas zapusti sneg, takoj lahko čebele bero na mačkovcu, vrbi ali resi. Borovnica, kadar cvete v lepem vremenu, bi dejal, da je to glavna paša tega kraja; v toliki množini je je tu po gozdovih. Medi izredno. Za borovnico pride divja češnja. Cepljene je tu zelo malo, pač pa je divje toliko, da skoraj pobeli naše gozdove in travnike. Le škoda, da ta paša zaloti čebele nepripravljene in je ne morejo izkoristiti. A tudi vreme je zelo muhasto, saj če količkaj zavije krivec,

Mesečni pregled za september 1934

Kraj	Višina nad morjem	Panj je teže						Toplina zraka			Dni je bilo											
		pridobil v			izgubil v			v mese-cu čistih dkg	največ pridobil	naj-višja	naj-nižja	sred-nja me-sečna	izletnih	deževnih	snežnih	oblačnih	pol-jasnih	jasnih	vetrovnih			
		1.	2.	3.	1.	2.	3.													dkg dne		C°
Blejska Dobrava . . .	577	—	—	—	45	25	25	—	95	—	—	+24	+10	+15·6	23	3	—	7	8	15	3	
Breg-Križe	483	—	—	—	270	110	40	—	420	—	—	+25	+9	+16·6	23	10	—	10	4	16	4	
Virmaše-Škofja Loka .	361	—	—	—	250	110	60	—	420	—	—	+26	+11	+14·7	25	9	—	6	13	11	16	
Tacen-Šmarna gora . .	314	—	—	—	315	140	100	—	555	—	—	+26	+10	+18	27	5	—	9	4	17	3	
Barje	289	—	—	—	60	110	75	—	—	—	—	+30	+8	+17·6	24	8	—	7	4	19	2	
Dob	305	—	—	—	320	190	60	—	470	—	—	+26	+5	+15·5	25	7	—	9	11	10	6	
Rova	350	5	—	—	220	235	110	—	560	5	3	+26	+8	+16·7	28	9	—	6	4	20	6	
Škorno-Novi kloster .	450	—	—	—	190	180	130	—	500	—	—	+28	+12	+19·3	30	2	—	2	18	10	—	
Sp. Ložnica-Žalec . . .	252	—	—	—	285	125	95	—	505	—	—	+20	+8	+14·8	25	8	—	5	13	12	18	
Leveč-Sl. Bistrica . . .	355	panj na paši						—	—	—	—	—	+29	+7	+15·3	21	10	—	—	19	11	10
Muta	387	30	20	—	120	70	—	—	140	30	9	+24	+11	+17·1	28	9	—	6	16	8	11	
Sv. Duh-Selnica	536	—	15	20	55	60	50	—	130	10	17	+25	+5	+14·7	27	10	—	5	17	8	11	
Studenci-Maribor . . .	265	—	—	—	200	120	95	—	415	—	—	+24	+8	+16·4	28	7	—	2	12	16	7	
Podova-Dravsko polje	255	—	—	—	290	195	95	—	580	—	—	+27	+8	+17	27	8	—	5	19	6	18	
Cezanjevci	182	—	—	—	350	210	140	—	700	—	—	+23	+9	+16·5	26	6	—	5	14	11	12	
Nedeljica-Turnišče . .	170	—	—	—	275	100	75	—	450	—	—	—	—	—	25	6	—	5	5	20	2	
Donačka gora-Rogatec	397	panj na paši						—	—	—	—	—	+29	+10	+19	28	7	—	4	12	14	5
Kozje	307	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	+26	+11	+17·7	28	9	—	5	14	11	11	
Leskovec-Krško	186	—	—	—	—	70	190	—	260	—	—	+21	+12	+16·2	23	9	—	7	14	9	10	
Zakot-Brežice	156	5	5	—	110	35	55	—	190	5	9	+26	+9	+17·2	30	6	—	4	11	15	—	
Škocjan-Dolenjsko . . .	355	—	—	—	185	295	100	—	225	140	5	+30	+7	+17·8	26	8	—	6	8	16	4	
Krka	300	20	—	—	185	180	80	—	425	10	5	+26	+8	+16·2	27	5	—	7	6	17	5	
Mokronog	251	125	—	—	75	170	80	—	200	75	1	+29	+12	+18	26	6	—	6	3	21	30	
Cerknica	575	—	—	—	75	65	90	—	230	—	—	+27	+6	+12·5	27	7	—	7	14	9	11	
Sv. Gregor-Ortnek . . .	736	30	—	—	35	40	60	—	155	10	3	+24	+8	+13·9	20	11	—	10	6	14	16	
Novo mesto	180	125	—	—	265	250	110	—	500	70	3	+29	+9	+18·2	25	6	—	8	3	19	1	
Šmarjeta	375	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
Valpča vas	280	—	—	—	35	40	60	—	135	—	—	+29	+8	+17·2	22	9	—	7	11	12	12	

Vsi panji so A.-Z. Sestava.

dobi naš očak Kum (1219 m) takoj belo glavo, in to še celo v maju, kar ni nič posebnega. Mi pa smo tako rekoč sosedje tega hriba, ki pošilja k nam svojo mrzlo sapo in našim čebelicam brani izletavati.

Po sadnem drevju, ki ga tudi ni malo, zavetejo nekako junija meseca po naših hribih travniške cvetlice, ki bi jih lahko že prištevati k planinskim, kajti travniki so skoraj rebri, ki dajo le eno pozno košnjo. Toda, kadar zacveto, se zdi, da je tu pogrnjena preproga iz rožic, ki jo obletavajo čebelice v rojih.

Tudi lipa nudi nekaj bere, a več dobijo na pravem kostanju, ki ga je več le v dolini. Tudi smrekovih gozdov ne manjka in hoje v njih. Julija meseca imajo izdatno pašo na robidi, ki ji sledi paša na otavi po dolinskih pašnikih. Tu je največ materine dušice, ki cvete po bregovih in mejah v veliki množini. Pripomnim, da prave doline, oziroma ravnine ni, le ozka soteska je proti Radečam, kjer teče potok Sapota, ki se ob njegovem bregu vrste po hribih vasi s poljem in travniki, večinoma pa gozdovi. (Naj omenim le smrekov gozd Jatno, ki se razteza na širino in dolžino nekako po dve uri na vsako stran.) Prve dni v avgustu preneha paša za kak teden, to ravno toliko, da se počijejo čebele, da tembolj potem obiskujejo ajdo, ki jo sejejo, ako žito pravi čas dozori, precej. Saj niso redki kmetje, ki jo ob dobri letini pridelajo čez 100 mernikov. Tudi jesenskega resja je obilo, katerega pa ne obiskujejo dosti, ker ravno takrat ajda cvete.

To je nekako popis paše, ki se vrsti. Seveda je še dosti drugih paš (detelj), ki jih čebele tudi rade obiskujejo. Najbolj je pa za razvoj čebel ugodno to, da se paša pomika iz doline v hrib le polagoma, ter je razlika v cvetenju, na primer češnje, od dolinske do višinske do 14 dni in tudi 3 tedne, kakor je pač vreme. Čebelar, ki se nahaja nekako v sredini med tema dvema pašama, lahko še ujame eno pašo, ako je drugo pokvarilo slabo vreme. Roj, ki ga vsadiš v kranjiča nekako v času od 17.—20. julija, še izdela brez čebelarjeve pomoči polovico panja ter nabere toliko medu, da je preskrbljen čez zimo (leta 1932 1 kg težki roj, leta 1933 1 in pol kg težki roj).

Da je čebelarstvo tu res v prejšnjih letih celo propadlo, nam priča dejstvo, da je bilo lansko leto z roji vred v naši fari kvečjemu 60 panjev kranjičev. V prejšnjih časih jih je imel en sam čebelar toliko.

Ta spis se tiče samo župnije Št. Jurij, ki je nekako jugovzhodno od Kuma, nikakor pa

ne občine, ki se razteza tudi na župnijo Dobovec, kjer pa zaradi sence in severnih vetrov čebele ne uspevajo. Tudi pri nas se posebno v novejšem času širi napredno čebelarstvo z AŽ panjem na čelu.

Vse drugačno lice pa kaže vzhodnojužni del Kuma, fara Svibno, kjer je čebelarstvo z najmanj 90 AŽ panji zelo razvito.* H.

Mislinje-Podplat. Ves čas mojega čebelarjenja se mi niso nudile takšne zanimivosti iz življenja matic, kakor lansko jesen. Začetkom meseca avgusta so mi prelegale tri družine z letošnjimi maticami. Vzrok sem dožgal samo pri enem panju. Imela je matico s petimi nogami, je pa kljub pohabljenosti pridno zalegala. Pri ostalih dveh družinah nisem našel vidnega vzroka.

Mlade matice so zletele na praho ter kmalu začele zalegati. Koncem meseca, nekako 14 dni po prahi, sem pregledal omenjene tri družine ter v svoje največje začudenje našel vse tri matice slabo »oprašene«. Ena matica je zalegala popolnoma gluha jajčeca, iz katerih se ni izleglo nič, dočim je pri drugi družini postala trotovka. Največje presenečenje sem pa doživel pri tretji družini, kjer je bila zalega lepo strjena in normalno pokrita, toda v celicah pa niso bile ne čebele ne troti, ampak neke čudne žuželke, podobne neki vrsti zoljev. Bili so eno- in dvokrilni. Glave so bile podobne čebelnim, samo oči so bile večje. Zadki so bili naglo zaokroženi in brez obročkov. Svoj živ dan nisem videl takšnih spak. Matica je bila lepa, brez kakšne vidne hibe. Uničil sem vse tri matice, ter družinam dodal rezervne s čebelami vred. S tem sem mislil, da sem za letos rešen vseh del glede matic in da bom lahko brez skrbi zazimil vse družine. Pa sem se motil. Čakala me je še ena nezgoda, katera me je spravila ob najmočnejšega plemenjaka.

13. oktober je bil mrzel, deževen in vetroven. Na Boču je zapadel prvi sneg in čebele so se stisnile v gruče. Opoldne pogledam skozi okno k čebelnjaku in vidim pri panju št. 1 čebele begati med žrelom in po bradi. Hitim pogledat ter v največje začudenje najdem na deski pod panji matico, katera je še kazala znake življenja.

Ležala je skrčeno kakor pičena čebela. Odnemem jo v sobo na toplo, kjer se je nekoliko opomogla. Zvijala se je v krčih in pri tem stegovala jeziček, kot da je žejna. Drugęga znaka nisem opazil, le zadek se mi je zdel malo bolj napet. Proti večeru sem jo

* Op. uredn. Takih poučnih dopisov si uredništvo zelo želi.

našel mrtvo. Ležala je skrčeno tako, da je bila glava v dotiki z zadkom, iz katerega se je cedila vodi podobna slinasta tekočina. Mislim, da je bila bolna na jajčnikih. Prijemali so jo krčji, padla je na dno panja, odkoder so jo čebele izvleklye. Bila je lanska.

Drugi dan je bil topel in solnčen. Čebele tega panja so bile tako razburjene, da jih je bilo na bradi in končnici kar črno. Begale so sem ter tja in iskale matico. Okoli tretje ure so se začele trumoma prašiti v sosednji panj. Reservne matice nisem več imel, pa sem ometel vse čebele v panj, kamor so silile, kjer se je izvršila združitev brez polja.

Zaključil sem, da bom odslej zazimljaj tudi rezervne matice, da ne bom v sili brez njih. K tej odločitvi me je pripravil zgoraj opisani primer, kateri me je spravil ob dobrega plemenjaka. Adolf Trunkl.

Op. uredništva. Vsekakor jako, jako čudna zadeva! Takega primera ne pomni čebelarstva zgodovina. Stokrat škoda, da niste poslali košček satja s to »zolja« zalego društvu v preiskavo. Vaše navedbe se bodo marsikomu zdele neverjetne, zlasti ker omenjate, da je bila zalega normalno pokrita, pa ste kljub temu opazili tiste čudne žuželke. Strašno radovedni smo, ali bo kdo izmed naših čebelarjev rešil to veliko uganko.

Nekaj čebelarških spominov

Fr. Rojina — Šiška

(Dalje.)

Janševo jubilejno leto se bliža h kraju, zato naj v tem poslednjem času prinesem še eno betevco, majhen spominček na Janšev spomin. Je to ljubka pesemca, ki je, kaligrafično pisana na pol poli, visela v uljnaku, stoječem na prostoru, kjer je stal nekdaš Janšev uljnjak, in mi jo je tovariš Ažman, tedanji lastnik Janševega doma, podaril o priliki, ko sva s fotografom slikala Janševo rojstno hišo. Njena oblika je sicer preprosta, ni nikak Župančičev pesniški umotvor, ali vsebina ji je na vso moč lepa. Objavil sem jo v »Čebelarju« že pred dvajsetosmimi leti, toda zdaj vé zanj le še malokdo, zato naj zdaj ponovno skromno proslavi Janšo, saj v njegov spomin jo je tedanji brezniški učitelj, sedaj že davno pokojni Zarnik, tudi zložil. Priobčujem jo v prvotni obliki, prav kakršna je v originalu.

Cvetica in bučela

V spomin

slavnosti odkritja spominske plošče prvega kranjskega čebelarja **Antona Janša** v dan 24. avgusta 1884 na **Breznici**.

Zložil **Ivan Zarnik**, učitelj.

Cvetka mala, cvetka zala
sred livadice je stala;
krasno je razvila cvetje,
ko nastopi mladotetje.

Sledni dan je priletela
k cvetki nežna stvar bučela;
krog in krog jo ogleduje,
cvetje njeno poljubuje.

Mladotetje hitro mine,
ž njim pa cvetje rožci zginе,
ko sladčice ni imela
cvetko zapusti bučela.

Nje sosedo obiskuje,
Njej zdaj cvetje poljubuje;
odcvetela cvetka mala
zapuščena je ostala.

Neki dan, ko je bučela
mimo rožice hitela,
brzo ona jo ustavi
in bučelici to pravi:

»Zdaj, ko za te nimam slada
več me zdaj ti nimaš rada.
Ti li zdaj za me ni mar,
bučela, nehvaležna stvar?«

Pa bučela je dejala:
»Strd, ki si mi jo dajala
človeku bode naj v last,
nad nama ima on oblast.

S tem, da cvetkam cvetje čistim,
s tem človeku jaz koristim;
a tebe je ustvaril Bog,
da zalšaš goro, dol in log.

Torej cvetka, ne zameri,
v sili iščem po nameri
navadno rož in cvetja tam,
kjer boljše bero jaz imam.«

Lahno veter zdaj popihne
in cvetica rahlo zdihne:
»Pač urno, urno zginja čas,
a z njim pa cvetje, rože kras!«

Ko sem prelistaval IX. letnik »Čebelarja« iz leta 1906 in iskal to Zarnikovo spominsko

pesem, sem z veseljem ugotovil, da se je tistega leta, čeprav ni bil to kakšen mejnik iz Janševega življenja, vendar prav dostojno slavil njegov spomin. Slikali so njegovo rojstno hišo in vas fotografično in še posebej v oljnatih barvah za deželni muzej, izdali so »Razpravo o rojenju čebel« ter »Popolni nauk o čebelarstvu«, dalje so ponatisnili njegov življenjepis od Navratila, naposled sem pa kot takratni urednik dejal: »Nate še pesemco o cvetici in bučeli povrh, da bo mera poštena!«

Še mnogo, mnogo več seveda se je pa storilo zdaj ob tako pomembnem Janševem jubileju tako od strani našega društva, oziroma odbora, kakor od posameznih podružnic, in tudi »Čebelarju« ne more nihče očitati, da ni izvršil svoje dolžnosti v polni meri.

Janša ni bil kakor meteor ali kakšna solzica sv. Lovrenca, ki hipno zablesti in zopet brez sledu izgine v vsemirju, temveč je kakor zvezda stalnica, ki še sedaj po tolikih letih žari v vsej svoji blesteči svetlobi, da se z občudovanjem ozirajo nanjo čebelarji vseh kulturnih narodov. Zato so ob Janševem jubileju pisali čebelarški listi v raznih jezikih o našem Janši in njegovih temeljnih naukih in izsledkih, ki imajo še sedaj svojo popolno veljavo. Gospod urednik mi je povedal, da bo »Čebelar« prinašal, kadar bo dopuščal prostor, izvlečke iz dotičnih člankov, ki jih bo gotovo lepa niz.

Prav takega mnenja je bil tudi prof. Wester, ki mi je pisal: »Menda bo umestno, da napišeš za slavnostno številko »Čebelarja« notico o dr. Schmidovem članku o Janši, ki ga je objavil v 4. številki čebelarškega lista »Illustrierte Monatsblätter«. Vsekakor je treba registrirati vse, kar se bo pisalo o Janši ob njegovi dvestoletnici.« Nisem napravil nobene notice, nikakega izvlečka; to bo storil oni, ki bo ob svojem času za to določen, jaz naj pa podam tu samo prevod prvega odstavka tistega članka, ker se mi je zdel tako silno lep:

»Gorenjska stran! Tisočletja so jih izklesala, te srebrnobeke gorske velikane, žareče v večerni zarji, in so v to čudovito pokrajino postlala krasna temnozeleno jezera. Najdivnejši prirodni vrt, na daleč razgrnjeni pašnik bajeslovnega Zlatoroga, se širi tam pod Triglavom; zakladi, ki jih ni dvignil še nihče, žde v njega nedrju. In v tej deželici biva ponosen rod, nadarjen z bistrim razumom. Lepo stasite in ljubke so mu ženske, visokorasli so moški, drzni lovci in podjetni planinci. Tu v tej bogato obdarjeni pokrajini se je rodila dolga vrsta imenitnih mož in slovečih učenjakov. V tem gorenjskem okolju je vzniknil in

vzrasel tudi Anton Janša, domá na Breznici blizu Bleda.«

Ni li dr. Walter Schmid, vseučiliški profesor v Gradcu, naš rojak in sam Gorenjec, res mojstrsko opisal Gorenjske, rojstnega kraja Janše? Kdor bi bil drugačnega mnenja, tega naj zadene Prešernova pšica: Le čevlje sodi naj kopitar! Zakaj je prevod tak, kakršen je, vé gospod Wester. Hvala mu!

V decembrski številki že omenjenega letnika »Čebelarja« sem slučajno, ker je prav na sosednji strani pesemce Cvetica in bučelica, prebral dopis iz Oseka na Vipavskem od Jožeta Faganela. Mož je bil reven cerkvenik, a zelo vnet čebelar, ki se je večkrat oglašal v »Čebelarju«. V tem dopisu jadikuje o izredno slabi čebelarški letini in pravi med drugim: »Da so bile čebele letos res uboge, je razvidno iz tega, ker sem mogel od vseh 59 panjov pustiti le 25 plemenjakov, katerim sem pa moral dodati ves med od drugih 34 panjov, ki sem jih podrl, da mi ga ni ostalo prav nič. Predlansko leto sem dobil od čebel 170 K, lani 130 K, letos bom pa dobil nekaj malega samo za vosek, da bom mogel iz čebelarškega pridelka kupiti vsaj Janševi knjigi, ki jih čebelarji močno hvalijo. Nabavil bi si pa knjigi tudi, če bi mi čebele ne pripomogle do njih, že zavoljo tega, ker mi je rekel neki čebelarški znanec, da ni pravi čebelar in ne zasluži tega lepega imena, kdor ne pozna knjig, ki jih je spisal naš slavni Janša.«

K temu nimam pripomniti ničesar, ker je v zadnjem stavku navedenega dopisa povedano dovolj jasno, kakšno dolžnost ima sleherni slovenski čebelar napram velikemu Janši. Kdo bi se utegnil izgovarjati, da ne potrebuje knjige, ki govori o čebelarjenju v starih kranjskih panjih, ker čebelarji sam v tem ali onem modernem panju. Temu bodi povedano, da ga ni čebelarja, ki bi se od velikega mojstra Janše ne mogel naučiti ničesar več. Le naj bere njegovo knjigo, a temeljito, pa bo kmalu ponižan in naj hvali Boga, da je dobil v roke tako zlato knjigo. Žalibog je »Razprava o rojenju« že pošla, in čas je, da se že skoraj ponatisne. »Popolni nauk o čebelarstvu« pa se dobi še v Jugoslovanski knjigarni v Ljubljani. Posamezna knjiga stane 24 Din, ako se pa naročé skupno po podružnicah, se dobe s 25% popusta, torej po 18 Din. Naj bo slehernemu, ki do zdaj te knjige še ni imel, a si jo nabavi zdaj v Janševem jubilejnem letu, v duševno zabavo in užitek!

S tem končam spomine, nanašajoče se na Janšo, prihodnjič se pa povrnem zopet k učiteljiščnemu uljnaku.

Žalna seja glavnega odbora. Zaradi nenadne smrti Nj. Vel. kralja Aleksandra I. se je sestel glavni odbor dne 11. oktobra k žalni seji, o kateri poročamo pri sejhni zapisnikih. Zastopnika odbora, g. predsednik in tajnik, sta z vpisom v žalno knjigo na Banski upravi izrazila globoko sožalje Čebelarskega društva, dvorni pisarni v Beogradu pa je g. predsednik poslal sledečo brzojavko: »Čebelarji Dravske banovine žalujejo do dna duše potrti ob smrti našega najboljšega vladarja Viteškega kralja Aleksandra I. Zedinitelja in obljublajo svojo neomajno zvestobo in vdanost svojemu zaščitniku Nj. Vel. kralju Petru II. in vsemu visokemu kraljevskemu domu.« Odbor je prosil »Zvezo jugosl. čeb. društev« v Beogradu, naj ga zastopa pri pogrebnih svečanostih.

Sladkor — sladka beseda, še slajša snov, ki pa je za čebelarje zelo grenka. Kakor bi strupeni plini uničili vso čebelno pašo, tako se nam zdi, ko že tretje leto vzdržujemo z največjo težavo naše čebele le s sladkorjem. Velike skrbi pa dela sladkor tudi glavnemu odboru, ki žal kljub najboljši volji ne more ustreči članom tako, kakor bi rad. V zadnji številki Sl. Č. smo poročali, kakšne velike težave imamo zaradi sladkorja. Odbor je bil trdno prepričan, da ga bomo dobili v prvih dneh oktobra meseca. Danes, ko že sestavljamo čtivo za novembrsko številko, pa sladkorja še ni od nikoder. Da bodo naši člani poučeni o vseh naših prizadevanjih, sporočamo še sledeče kot nadaljevanje pojasnila o sladkorju v oktobrski številki Slov. Čebelarja.

Dne 3. septembra je bilo dovoljenje v finančnemu ministrstvu podpisano. Dne 27. septembra je prispel dopis v Ljubljano. Odbor je bil o tem obveščen dne 28. sept. Dne 29. sept. smo odposlali denar za sladkor v tovarno v Belem Manastiru in denar za takso davčni upravi v Somboru. Istega dne sta bila odposlana dopisa tovarni in davčni upravi. Dne 5. oktobra smo odposlali tovarni še en dopis. Dne 10. oktobra je odbor brzojavno urgiral pri tovarni za sladkor in plačal brzojavni odgovor. Šele dne 13. oktobra je tovarna sporočila, da davčna uprava še ni tovarne obvestila, da smo takso za denaturacijo plačali. Istega dne smo brzojavili davčni upravi, naj takoj obvesti tovarno o plačilu takse, društvu pa naj sporoči, zakaj zadevo zavlačuje. Odbor bo storil potrebne korake, da se v bodoče kaj takega ne bo pripetilo več. Istega dne smo ponovno tovarni poslali še tretji dopis, naj sladkor takoj odpošlje. Medtem smo srečno prijadrili do jesenskega mraza, česar smo se najbolj bali.

Sladkorja pa še vedno ni! Odbor odklanja vso odgovornost zaradi prepozne dobave sladkorja; storil je vse, kar je mogel.

Društvu sta bila dovoljena dva vagona sladkorja pa še vedno ni! Odbor odklanja vso odsi mislite, kako je pri srcu odboru, ki naj ustreže vsem. Prosili smo še za nadaljnje vagona, toda dovoljenja še nismo dobili.

Članarina. Leto se nagiblje h koncu. Mnogo je čebelarjev, ki članarine še niso plačali. — Upravni oddelek je v hudi stiski, ker nima zadostnih sredstev na razpolago. Mnogo predavanj, ki bi bila tako zelo potrebna, je moral odpovedati, v zadnjem času pa jih sploh ne prireja, ker ni denarja na razpolago. Tudi imamo poravnati še račune za tisk lista in drugo. Vse to čaka, ker se zamudniki ne zganejo in ne pošljejo članarine. Pošljite vendar zaostalo članarino, da ne bo treba najemati posojila.

POROČILO O ODBOROVH SEJAH OSREDNJEGA DRUŠTVA

XXXIV. seja dne 13. septembra. Odbor je sestavil komisijo za izpraševanje onih čebelarjev, ki so se prijavili za predavateljski izpit za jesenski termin. Sklenjeno je bilo, da se bodo izpiti vršili dne 15. in 16. oktobra t. l. Vsak kandidat mora poslati polo s podatki, ki so potrebni za izpričevalo. Izpraševalno komisijo bodo tvorili prof. Verbič, dr. Hribar, Peternel in Bukovec. Izpitom bo predsedoval zastopnik Banske uprave. Teoretični izpiti bodo letos v jeseni, praktični pa drugo leto spomladi. Takrat pa bodo tudi izpiti za one prijavitelce, ki sedaj v jeseni ne bodo prišli na vrsto. Tečaj za začetnike bo 23. in 24. septembra. Po predlogu g. predsednika je bil sestavljen dnevni red za tečaj. G. predsednik je poročal o tisku nove Jugove knjige. Delo sicer počasi napreduje, gre pa vendar h koncu. G. Babnik je predlagal, da bi se sestala pri njegovem čebelnjaku komisija, ki naj bi ocenila čebelne družine selekcijske postaje. Osebe in dan so se določili.

XXXV. seja dne 20. septembra. Odbor je razpravljal o izdaji posebne brošure o boleznih čebel in njih zatiranju. Taka brošura bi bila zelo potrebna vsem. Izdaja pa je odvisna od višine stroškov, zato bo odbor najprej zahteval od tiskarne proračun in bo šele potem sklepal, ali bo dal brošuro v tisk. Tečaj za začetnike, ki smo ga nameravali prirediti dne 23. in 24. septembra, se, žal, ne more vršiti, ker se je prijavilo le 5 začetnikov. Odbor je odobril izplačilo nekaterih računov. G. predsednik Verbič je poročal, da je posebna komisija (prof. Verbič, Bukovec, Žnideršič, prof. Raič in Babnik) pregledala vse čebelne družine na selekcijski postaji in ugotovila, da se je v teku letošnjega poletja najbolj odlikovala družina številke 5; na drugem mestu je družina številke 1, dalje številke 8 in številke 6. Iz selekcijske postaje se bodo izločile družine številke 2, 3, 4 in 7, ker ne kažejo nobenih posebnih dobrih lastnosti. Prvo imenovane čebelne družine se bodo opazovale še eno leto, zato ostanejo imena bivših gospodarjev še nadalje tajna. Odbor je razpravljal še o drugih društvenih zadevah.

XXXVI. seja dne 27. septembra. Zveza za mari-borsko okrožje v Celju je poslala dopis glede preiskave čebelnjakov v okuženem ozemlju. Odbor je zadevo obravnaval in sklenil, da se bo pozimi priredil tečaj za one, ki bodo določeni za pregledovalce čebelnih družin. Zvezo v Celju pa je odbor prosil, da mu pošlje imena vseh onih, ki jih bo določila za pregledovalce. Odbor je sestavi proračun za to akcijo, ki bi stala okrog 30.000 Din. Zaenkrat bi kazalo pregledati čebelnjake okraja Ptuj in Murska Sobota. Odbor bo pripravil potrebno v teku zime, da se bo s pregledovanjem začelo spomladi. Zadevo pa bo obravnaval še širši odbor. Odbor je sprejel poročilo g. ravnatelja Arka o prodaji predmetov na vseslovanski čebelarski razstavi. G. urednik je poročal o sestavi repertorija, ki ga je uredništvu izročil g. kanonik Volc. Repertorij bo objavljen v Čebelarju.

XXXVII. seja dne 4. oktobra. G. predsednik je poročal o tisku brošure o čebelnih boleznih in stroških za to brošuro. Ako bo temu pritržil tudi širši odbor, bo društvo brošuro založilo. Odbor je odobril nakup novih blokov za delitev sladkorja. Ban-

ska uprava je odkupila 40 izvodov knjige Anton Janša, slovenski čebelar. Odbor bo napravil vlogo na prosvetni oddelek, da bi priporočila to knjigo vsem šolskim vodstvom. Tajnik je poročal o dopisu »Zveze« v Beogradu glede sladkorja. Poročal je, da je finančno ministrstvo dovolilo dva vagona sladkorja za pitanje čebel. Ta količina pa bo veliko premajhna za našo banovino. Odbor je razpravljal o izpitih za predavatelje. Sklenil je, da bo naročil nekaj osvetljenih panjev, ki jih bo preizkušal g. Bukovec. G. ravnatelj Arko je poročal, da je D. C. odposlala primerno zbirko čebelarskega orodja na razstavo v Murski Soboti.

XXXVIII. seja dne 11. oktobra. Zaradi smrti Nj. Vel. kralja Aleksandra I. se je ta dan vršila na-mesto redna odborova seja, le žalna seja s spomin-skim govorom g. predsednika. Odbor, ki je stoji poslušal govor g. predsednika, se je poklonil spom-niku velikega blagopokojnika s trikratnim »Slava«. Obenem je izjavil svojo globoko vdanost novemu kralju in društvenemu zaščitniku Nj. Vel. Petru II. in vsemu kraljevskemu domu.

Uesti iz podružnic

Podružnica Naklo. Redkokdaj se oglasimo, toda ne mislite, da nam je vse po volji in da se pri nas nič novega ne zgodi.

G. Lavički, lekarnarju v Trziču, so bile dne 26. sept. t. l. oropane čebele. Tat je vzel iz enega »Znideršiča« 14 satov ter je poškodoval tudi več drugih panjev. Lastnik trpi ca. 1500 Din škode. Tatvina je bila takoj javljena orožnikom, ki pa žal do danes še niso prišli krivcem na sled.

Naša čebelarska podružnica je bila letos v zelo neprijetnem položaju. Mnogi čebelarji so se upravičeno pritoževali radi dovoza čebel v ajdovo pašo. Še tako nimamo pri nas skoraj nič od čebel, jeseni pa še tisto, kar bi prišlo na nas domače, vzamejo tujci, to je čebelarji iz više ležečih krajev, ki imajo prav za prav skozi vse poletje dobro čebelno pašo. Pri reševanju takih važnih vprašanj, kot je dovoz v ajdovo pašo, bi moral osrednji odbor upoštevati vsaj nekoliko tudi želje malih čebelarjev. Upamo, da smo prav tako društveni člani kot veliki. Zato nas morate pri tem upoštevati.

Že 4 leta zaporedoma preživljamo čebele s sladkorjem. Še tega, ki ga tako nujno rabimo, ne dobimo in so čebelce v resni nevarnosti za življenje čez zimo. Na kakšen način pridejo merodajni činitelji do tega, da delajo takim stvarjem ovire? Upoštevati je treba tudi dejstvo, da bo treba vsakemu panju dodati 5—7 kg sladkorja, če ne bo spomladi vse mrtvo. Na eni strani nas tare kriza, na drugi nimamo od čebel že 5 let nikakih dohodkov, pač pa veliko škodo — pa nam še mečejo polena pod noge. Le v slogi in sporazumu nas vseh, bomo pre-

magali ovire in težave, ki nas tarejo, ter si bomo ustvarili lepšo bodočnost.

Podružnica Trebnje. Čas je, da se tudi mi javimo ter povemo, da še živimo, pa tudi napredujemo. Od lanskih 14 članov smo poskočili letos na 28. Upamo, da bo vse članstvo ostalo zvesto, ter da bomo po možnosti še kaj novih pridobili za drugo leto.

Letina za med se pa ni posebno obnesla. Krivo je bilo deževje in pa tuji »velečebelarji« — če to ime sploh zaslužijo. Ako bi imeli kaj lojalnega čebelarskega čuta v sebi, ne bi dovažali čebel v pašo kar na kupe, ne meneč se za domačine in njih čebele. Res, uredbo imamo, kako jo izvršujejo, je pa poglavje zase. Pa tudi uredba sama ni dobra, ker 600 m je vendar premalo za toliko panjev in še to se ne uvažuje. Tako n. pr. so pripeljali čebele tudi take, ki niti čebel prijaviли niso.

Na neki točki v področju podružnice smo imeli na prostoru enega km² 542 panjev, večinoma AŽ panje, a ajde je bilo posejane le malo nad 15% površine obdelane zemlje. Saj pasišče, če že voziti morajo, se že dobi, ampak malo več obzirnosti, ne pustite vse na kupu ob glavnih cestah in železnici.

Kar se pri nas dogaja že več let, bo treba nekaj ukreniti ali pa opustiti čebelarstvo. Mislimo, da nimajo samo velečebelarji pravico do eksistence.

Ljubljanska podružnica ima prihodno odborovo seja v torek 6. novembra ob 8 zvečer pri »Nacetu«. Ker je seja v mesecu oktobru odpadla, želimo polnoštevilne udeležbe. Za odbor — tajnik.

Drobiž

Statistika o nemškem čebelarstvu za leto 1932. je v marsičem zanimiva in poučna. Številno čebelarjev so cenili na 200.000, toda statistika je pokazala, da jih je 308.871. Pri nas ni mnogo čebelarjev, ki bi imeli manj kot pet panjev, v Nemčiji jih je pa 182.158 (59%), ki

imajo skupno 413.323 panjev. Posamezni »mali« čebelar ima tedaj povprečno komaj 2½ panja. 5—9 panjev ima 71.515 čebelarjev, 10—19 panjev 37.953 čebelarjev, 20—49 panjev 15.149 čebelarjev, čez 50 pa le 2096 čebelarjev. Od skupnega števila čebelarjev je

193.095 (62½%) kmetov. Nad 100 panjev ima samo 199 čebelarjev.

Te številke dokazujejo, da imajo nemški čebelarji čebele bolj za veselje in zabavo, kakor za dobiček. Dokazuje pa tudi, da tam, koder zemljo intenzivno obdelujejo, ni več ugodnih pogojev za čebelarstvo. Ako bi bile pašne razmere ugodnejše, bi bilo gotovo več čebelarjev z večjim številom panjev.

Krasne »škofjeloške kruhke« je napravila za beograjsko čebelarstvo razstavo gospa Elizabeta Vidmar iz Železnikov nad Škofjo Loko. Bili so tako lepo z roko okrašeni, da so vzbujali mnogo pozornosti, zlasti med češkoslovaškimi čebelarji.

Gospa Vidmar je menda edina, ki še zna medene kruhke tako izdelovati in umetniško krasiti. Stokrat škoda, da je ta narodna umetnost tako propadla. Včasih je bilo »kruhkov« na vseh gorenjskih semnjih naprodaj, sedaj jih obrtoma ne izdeluje nihče več.

Upamo, da bo razstavni odbor priznal gospej Vidmarjevi primerno priznanje. To je že hotel storiti za časa rastave, pa ni vedel nje-nega imena. Naše društvo je poskrbelo, da bo g. Vidmarjeva naknadno odlikovana, kar tudi zasluži.

Čebelarjem priporočamo, da se spomnijo »kruhkov«, kadar potrebujejo lepega vezila. Gospa Vidmarjeva jim bo postregla s tako lepimi srci, zvezdami in z malimi preprostimi kruhki, da jih bo vsak obdarovanec od srca vesel. Pa kako dobri so!

Preskrba trošarine prostega sladkorja za jesensko pitanje čebel je postala tako pereča zadeva, da je ne bomo mogli kar tako položiti a. a. Društveni odbor se je mnogo trudil in storil vse, kar se je zahtevalo, da bi dobili sladkor pravočasno. Neštetim vlogam in brzojavkam so sledile še intervencije odličnih oseb pri oblastih, pa vse skupaj ni zaleglo: sladkorja do danes ni pa ni od nikoder. Blago smo plačali že zdavnaj, poravnali vse pristojbine, razposlali na razne strani kupe novih brzojavk in vlog, toda upanje, da bi sladkor dobili, dokler je še čas, je že šlo po vodi.

Stotine in stotine čebelarjev ga je pričakovalo težkega srca, da dajo čebelam zimsko zalogo, pa ga niso dočakali. Zaradi tega bo propadlo tisoče panjev. Škoda zanje, velika škoda!

Trpke besede mi silijo v pero, pa naj zanekrat ostanejo nezapisane. Toda na eno dejstvo pa moram vendarle opozoriti. Naše društvo je član »Zveze jugosl. čeb. društev«. Ta bi se morala v prvi vrsti zanimati za dobrobit našega skupnega čebelarstva. Preskrba trošarine prostega sladkorja je v vseh državah

(Avstriji, Češkoslovaški, Nemčiji i. dr.) poverjena centralni čebel. organizaciji. Ni mi znano, v koliko se je ožji odbor »Zveze« prizadeval, da bi oblast ugodila naši upravičeni zahtevi. Dejstvo je, da sladkorja nismo dobili. V svoje največje začudenje sem pa bral v 10. številki »Jugoslovenskega pčelarstva«, glasila »Saveza jugosl. pčelarskih zadrug«, oglas, da je ta organizacija z denaturiranim sladkorjem založena in da ga dobavlja svojim članom vsako potrebno količino... Zanimivo je, da »Savez jugosl. pčel. zadrug« ni član »Zveze«; kljub temu se mu je posrečilo dobiti sladkor. To je vsekakor velika zažetonka nele samo zame, marveč še za marsikoga drugega. In takih čebelarskih zažetonk je bržkone še več. Razreši pa jih lahko samo tisti, ki zna pogledati za kulise. Pa glejte, če morete! A. B.

Češkoslovaška hoče zvišati uvozno carino na med. Doslej je znašala 448 Kč, nedavno pa je bil v državnem zboru vložen predlog, da naj jo zvišajo na 1600 Kč za 100 kg. To bi pomenilo konec uvoza medu na Češkoslovaško.

Še en način dodajanja izprašene matice. O tem sem bral v »Bienenmütterchen« tole: »Kdor hoče na preprost način izmenjati matico, naj se točno ravna po sledečih navodilih, pa mu jamčim za 100% uspeh:

Vzemi iz panja 3 dobro zasedene sate, odstrani staro matico in poglej, če ni v panju še kaka ali pa matičniki. Nato položi matičnico z novo matico na sipalnik (ali pa v Stojkovičev sipalnik! Op. pis.) in otresi čebele z odvzetih 3 statov na sipalnik in naglo odpri matičnico, da more nova matica z otresenimi čebelami vred v panj. Nato panj zapri in matica je sprejeta.

Takrat, ko otresemo čebele — ne smemo jih omesti! — izbrizgavajo mravljinčno kislino, dišeče snovi in je potem tako, kakor bi čebele nalahko napršili. Ravno v tem pa tiči skrivnost posrečenega dodajanja, kajti s tem dobi nova matica takoj vonj po panju.»

Letošnji plemenjaki niso nič kaj živalni. Če odpremo vratca panja, so okenca sicer dobro s čebelami zasedena, toda, ako pregledamo satje, vidimo, da je na njem bolj malo čebel. To nas ne sme vznemirjati. Tudi bolj slabi panji se v kolikor toliko ugodni spomladanski paši lepo razvijajo in so pravočasno godni za prestavljanje. Glavno je, da je v njih dovolj živeža in dobre matice. Čudežev pa panji ne morejo delati, ako jim narava ne nudi tega, kar potrebujejo.

Letošnjo pomlad sem se na svoje oči pričel, kaj zmorejo čebele. Prijatelj F. K. je lani zazimil večje število maloživalnih panjev.

Niti sam si ni od njih spomladi mnogo obetal. Postavil jih je v reso in čebele so si kljub ne baš posebni paši do maja meseca tako opomogle, da jih kar ni bilo poznati.

Kjer pa ni nikake spomladanske paše, tudi dobri panji ne morejo nikamor.

Izvrstne nože za odkrivanje satov mi je podaril g. Franc Košak z Grosupljea. Pri-povedoval mi je, kako lepo in naglo je z njim mogoče delati. Satje ostane nepoškodovano, med laže teče iz celic in je tudi bolj čist, ker ni v njem tistega voščenege drobirja, ki ga napravijo vilice, kadar rijemo z njimi po satju. Prednosti odkrivanja z nožem mi je tako mikavno naslikal, da sem letos res z noži poskusil. Moram reči, da sem kar za-dovoljen, in tudi moje pomočnice.

Vse, kar mi je g. K. pripovedoval, je res-nično. Z noži se krasno odkriva, če je nož pravi.

Da smo se doslej ogibali tega načina od-krivanja, je največ vzrok kakovost nožev, ki smo z njimi poskušali. Bili so neprimerne oblike, iz slabega materijala in — slabo bru-šeni. Biti morajo iz finega jekla in brušeni kakor britev, potem pa gre, da je veselje.

Upam, da me bo gospa Košakova, ki je odkrivanja satja z nožem še posebno vajena, uvedla v vse skrivnosti in »furltelce« tega dela, da bom potem mogel dati točna navodila tudi drugim. Objavil bom tudi sliko noža. Kakopa, da jih bo imela na zalogi naša D. Č.!

Švicarsko čebelarstvo je ne le v vsakem pogledu vzorno, marveč je tam tudi toliko čebelarjev, da je na kvadratnem kilometru 51.88 panjev. Ako vzamemo Nemčijo, Avstrijo, Italijo, Švedsko, Bolgarsko, Češkoslovaško in Jugoslavijo, torej sedem držav skupaj, pride na km² 51.52 panjev. Iz tega se vidi, kako gosto je Švica posejana s čebelami.

»Pananje« rojev, da niso pobegli, je bilo včasih zelo v navadi. Tolkli so na koso, ke-blje, zbijali s pokrovkami, meneč, da bodo s tem čebele ustavili. Včasih so čebele »ubogale«. Roj se je ponižno usedel nizko kje in na kako pripravno mesto. Iz teh primerov se je rodila živa vera, da je hrušč prisilil roj, da ni čebelarju pokazal fige. Dostikrat pa ni pomagala niti kosa, niti boben. Roj z mladimi maticami se ni prav nič zmenil za čebelarjeve pobožne želje in prizadevanja ter se je veselo zasukal v zraku in odbrenčal v zlato svobodo za živahnimi in podjetnimi mladimi maticami.

Roje so skušali »panati« tudi s čebelarskimi žegni. Ohranil se je tak star latinski blago-

slov iz samostana v St. Gallnu v Švici (iz 8. stoletja). Glasi se približno takole: »Zakli-njam te, mati čebel — da ne zletiš v višavo — niti ne odletiš v daljavo — marveč, da se kolikor naglo mogoče — usedeš na drevo — s tvojo žlaho vred, — ali s tvojo družico (t. j. še eno matico). — Tam sem vam pri-pravil dobre panje — da boste v božjem imenu delale.

Kratko pa dobro. Gniloba zalege je dvojna: Eni pravijo »mila«, drugi »huda« (gniloba za-lege — kuga zalege). Prva napade s a m o n e p o k r i t o zalego, ki odmrje, kar lahko takoj opazimo. Druge vrste gniloba — kuga zalege — je pa mnogo nevarnejša. Ta uničuje že pokrito zalego, kar pa ni takoj vidno. Kadar kaj sumimo — vdrti pokrovcu zalege! — lahko napravimo poskušnjo. Ne-koliko priostreno vžigalico vtaknemo v celico z bolno zalego. Ako se razkrojena snov ličin-ke vleče v nitkah, imamo opravka s kužo zalege. Zatremo jo le tedaj, ako sežgemo vso vsebino panja, tega pa obžgemo s spajalno svetilko. Slabe panje sežgimo! Le na ta način se znebimo te bolezni. Ne pozabimo, da se njen tros (»seme«) obdrži leta in leta. Bolezen moramo prijaviti pristojni oblasti. Tudi mo-ramo takoj poklicati strokovnjaka, da nam svetuje, kaj nam je storiti, da bolezen kore-nito zatremo, oziroma ne raztrosimo.

»Rheinische Bztg.«

Nelepa navada. Nekateri čebelarji, ki točijo tudi na pasišču, prodajajo pri tej priliki med domačinom. Tega ne bi smeli delati, ker raz-burjajo s tem domače čebelarje. Med naj od-peljejo, na pasišču naj ga pa ne dajejo niko-mur, razen lastniku pasišča in tistim, ki po-magajo pri delu.

Letošnji ajdovec je bil pri točenju neobi-čajno redek. V točilu je šel naglo iz satja. Komaj se je koš dobro zavrtil, že je bilo satje prazno. Kljub redkosti se trdi povsem normalno in je finega okusa. Samo premalo ga je!

LISTNICA UREDNIŠTVA.

Uredništvo prosi gg. sotrudnike prispevkov praktične vsebine. S teoretičnimi razpravami je dobro založeno — hvala Bogu. Primanjkuje pa jedrnatih praktičnih člankov, ki si jih če-belarji zelo žele, kar sklepam iz mnogih pismenih prošenj. Vsem ne bo mogoče ustreči, nekaj se pa le da storiti. Prosim!

	Leto	Stran		Leto	Stran
— navodilo, kako postati 1899			— (Jan. Strgar) 1913	1, 21, 45,	
41, 55			65, 67, 82, 98, 113, 129, 145,		
Čebelarija — s čim se človeku			162, 177, 194, 196		
tolikanj prikupi 1900	58, 65		— (Medoljub Čebelski) 1914	1,	
Čebelarimo s čistimi kranjicami	13	70	17, 33, 53, 73, 89, 105, 121,		
Čebelariti — kako naj začnem	02	73	137, 153, 169, 181		
— — treba 1906	37, 53		— (Černej) 1915	1, 17, 41, 57, 81	
Čebelarjem začetnikom 1901	117,		— (Blatačan) 1916	2, 33, 57, 77,	
131, 139, 156; 1902	6, 21, 29;		114		
1928	88, 97		— (Okorn) 1921	2, 17, 33, 49, 65,	
Čebelarji in čebelariska zadruga			81, 97, 113, 129, 145, 161,		
1930	33, 131, 179; 1931	1, 18,	177		
50			— (Ivan Šmajdek) 1923	3, 33, 65,	
Čebelarjenje — dobičkanosno 1899			98, 141		
116, 130			— (Jurančič) 1926	26, 41, 59, 73,	
— na med v A.-Ž. panjih	19	113	90, 119, 135, 147, 167, 184		
— na med 1923	17, 35, 49, 66;		— (Peternel H.) 1930	5, 24, 38,	
1924	69; 1928	35	55, 68, 84, 102, 118, 133, 152,		
— naše 1898	75, 86; 1900	46, 79	182		
— pozimi	07	3	— (Fr. D. Jug) 1931	9, 21, 31, 53,	
Čebelarji v Šumadiji 1920	141,		68, 86, 104, 123, 135, 153		
156			— (J. Mayer) 1932	6, 23, 40, 55,	
Čebelariska opravila tekom leta			74, 90, 107, 120, 136, 149, 184		
(Hinko Likar) 1899	2, 9, 19, 33,		Čebelarstva kulturno gospodarska		
49, 65, 81, 97, 105, 113, 121,			vrednost	14	35
129			— napredek — napredek člo-		
— (Fr. Rojina) 1901	3, 9, 28, 42,		veštva	28	146
61, 73, 89, 101, 113, 125, 137,			— razvoj	14	99
154			— temeljni reki 1898	25, 33, 42	
— (Jan. Jurančič) 1902	13, 45,		— vrednost in pomen za ljud-		
89, 105			skega učitelja	05	107
— (Fr. L.) 1903	3, 17, 33, 58,		— vzgojna plat	22	21
74, 89, 105, 121, 137, 153,			— zanimivosti 1918	78, 113	
169, 185			— znanstveni, idealni in socialni		
— (T. Kurbus) 1904	18, 33, 53,		pomen 1905	102	12
74, 89, 105, 118, 129, 161,			Čebelarstvo — ali se izplača	02	64
162, 178			— in čas 1907	20, 38	
— (J. Lampe) 1905	4, 21, 38, 54,		— in kmetijsko zadružništvo 1901		
70, 86, 102, 119, 129, 145,			120, 128		
158, 173			— in kupčija	20	37
— (J. N. Babnik) 1906	2, 18, 34,		— in njegov podvig 1932	4, 18,	
51, 67, 83, 98, 114, 131, 146,			34		
161, 178			— in sladkor	14	110
— (M. Humek) 1907	2, 17, 33,		— in šola 1906	5, 54, 134	
49, 65, 81, 97, 113, 129, 145,			— kako izboljšati 1902	63, 74,	
161, 173			149		
— (H. Zirkelbach) 1908	1, 17, 33,		— ki dela na med	22	40
49, 69, 89, 105, 117, 129, 141,			— Kneipp o njegovi važnosti	01	82
157, 173			— kranjsko in njega podvig 1911		
— (Dr. W. Š.) 1909	2, 17, 34, 57,		127, 139		
73, 90, 102, 113, 130, 145, 157			— na Belokranjskem	14	40
— (J. Vodopivec) 1910	2, 17, 41,		— — Gorenjskem 1929	81, 98,	
61, 77, 93, 119, 125, 137, 149,			113, 135, 148, 168		
165, 186			— — Koroškem	22	16
— (J. Kosi) 1911	2, 17, 37, 53,		— — Kranjskem 1869.—1910. l.		
70, 81, 97, 109, 125, 137, 149,			1913	25, 50, 69	
162			— — — pred 150. leti 1916	5,	
— (Iv. Lukman) 1912	18, 42, 61,		37; 1917	81, 122	
77, 102, 121, 134, 159, 173,			— — otokih v Severni Dalmaciji	22	47
189, 201			— — šolskih vrtovih	17	110